



ת"פ 71946/09/16 - מדינת ישראל - משרד הכלכלה נגד ספקטרו - מרקט בע"מ, אבי ספיר

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 71946-09-16 מדינת ישראל נ' ספקטרו - מרקט בע"מ ואח'

בפני כב' שופטת שרה חביב

המאשימה מדינת ישראל - משרד הכלכלה

ע"י ב"כ עו"ד אסף תומר

נגד

הנאשמים: 1. ספקטרו - מרקט בע"מ

2. אבי ספיר

שניהם ע"י ב"כ עו"ד דוידוב

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו, על סמך הודעת בא כוחם כי הם מודים בעובדות כתב האישום המייחס להם עבירות על חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו-1996 [להלן: "**חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים**"]. הנאשמת 1 [להלן: "**הנאשמת**"] הורשעה בעבירה של מכירת מצרך במהלך העסק במחיר העולה על המחיר הקובע - עבירה בניגוד לסעיפים 11(א) ו-34(א) בחוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, הנאשם 2 [להלן: "**הנאשם**"] הורשע בעבירה של אי מילוי חובת הפיקוח - עבירה בניגוד לסעיף 35 יחד עם סעיפים 11(א) ו-34(א) בחוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים.

2. כעולה מכתב האישום, הנאשמת היא חברה פרטית בע"מ המפעילה חנות בשם "סופר ספיר" [להלן: "**החנות**"] ברחוב הרב הרצוג 2/3 בבאר-שבע. הנאשם הוא, ואף היה בזמנים הרלוונטיים לכתב האישום, הבעלים ו/או מנהל פעיל בנאשמת.

ביום 3.12.2015 בסמוך לשעה 12:08 נערכה ביקורת יזומה בחנות על ידי הגברת יעל חן [להלן: "**המפקחת**"], מבקרת מוסמכת מטעם המפקח על המחירים במשרד הכלכלה והתעשייה. בביקורת מכרה הנאשמת, בחנות, במהלך עיסוקה, למפקחת, תשעה מצרכים במחיר העולה על המחיר הקובע. המחירים המופקעים השתנו ממצרך למצרך, וגובה ההפקעה נע בין 37% ועד 0.6% מהמחיר הקובע.

להלן רשימת המצרכים והמחירים בהם נמכרו: אריזה של 18 יחידות ביצים בגודל M, בכ- 37% הפקעה; שני מצרכים, שמנת מתוקה 38% שומן: קרטון 250 מ"ל של חברת תנובה וקרטון 250 גרם של חברת טרה, בכ- 6% הפקעה; מצרך אחד, חבילת 250 גרם גבינה לבנה 5% שומן, בכ- 3% הפקעה; שלושה מצרכים, קרטון 250 מ"ל שמנת מתוקה 38% שומן של חברת יטבתה, ליטר חלב בקרטון עם פקק 3% שומן וגביע 200 מ"ל שמנת חמוצה 15% שומן, בכ- 0.8% הפקעה; מצרך אחד, חבילת 100 גרם חמאה, בכ- 0.7% הפקעה; ומצרך נוסף, גביע אשל, בכ-



0.6% הפקעה.

בעשותה כאמור לעיל, מכרה הנאשמת מצרכים במחיר העולה על המחיר המרבי שנקבע להם. הנאשם לא מילא את חובתו ולא פיקח למניעת מכירת המצרכים במחירם האמור.

3. ביום 7.6.2017 התקיים דיון בהיעדר הנאשם, אשר סובל ממחלת ניוון שרירים. על יסוד הצהרת בא כוחו הודה הנאשם במיוחס לו ולנאשמת והם הורשעו כאמור לעיל, זאת מבלי שהיה בידיהם הסדר טיעון דיוני או לעניין העונש. דיון הטיעון לעונש נשמע אף הוא בהיעדר הנאשם, לאור מצבו הרפואי, ולאחר שהצהיר ב"כ המאשימה לפרוטוקול כי לא יטען לרכיבי ענישה אשר מחייבים את נוכחות הנאשם. בנסיבות אלה הסכימו גם הצדדים כי גזר הדין יישלח אליהם בדואר ויחתם שלא בנוכחותם.

4. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע מתחם עונש שנע בין 45,000 ₪ ל- 90,000 ₪; ועתר להשית על כל אחד מהנאשמים עונש של קנס וחתימה על התחייבות.

התובע עמד על תכלית החקיקה וציין כי המחוקק קבע מחיר מקסימלי למוצרי צריכה בסיסיים, בין היתר כדי לאפשר לכל אדם לרכושם. המחוקק ביקש לרסן את האינפלציה, לשלוט על שינויי המחירים במשק - כדי למנוע פגיעה בצרכנים. התובע עמד על חומרת העבירות והדגיש כי לא מדובר בעבירות מנהליות, והעונש לצידן עומד על 3 שנות מאסר או קנס בגובה 226,000 ₪. מדובר בעבירות כלכליות אשר הדרך למנוע הישנותן היא באמצעות השתת קנסות כבדים.

5. ב"כ הנאשמים ביקש לקבוע מתחם עונש שנע בין 3,000 ₪ ועד 20,000 ₪; ולהשית על הנאשמים עונש ברף הנמוך של המתחם.

לטענת הסנגור, פרט למצרך אחד, החריגות במחיר הן מינימליות. לעניין אריזת הביצים שנמכרה במחיר גבוה באחוז ניכר מהמחיר הקובע, ציין ב"כ הנאשם, כי הנאשם נפל למעשה מרמה מצד אחרים כאשר נמסר לו כי המוצר אינו בפיקוח והוא רכש אותו בפועל במחיר הגבוה מהמחיר הקובע עצמו. עוד ציין כי צו הפיקוח עודכן כחודש טרם הביקורת שנערכה, ובשל מחלתו של הנאשם הוא לא הספיק לעמוד על כך ולעדכן את המחירים אצל הנאשמת. הסנגור הדגיש כי כל המחדלים תוקנו.

הסנגור ציין כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, עוד בחקירתו במשטרה. הנאשמים נעדרו עבר פלילי, הנאשם חולה בניוון שרירים והוא נכה ב- 100% והנאשמת עדיין פעילה.

דין והכרעה

עמוד 2



6. הנאשמים עברו עבירות אשר תכליתן למנוע הפקת רווח בלתי הוגן ממכירת מצרכים או שירותים חיוניים. חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים נועד, בין היתר, לשם השגת מדיניות מקרו-כלכלית של הממשלה להתמודדות עם כשלי שוק, התמודדות עם שוק ריכוזי ומניעת פגיעה ברווחת הציבור, בייחוד שעה שמדובר במוצרים או שירותים שחיוניותם גבוהה [ר' הצעת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ו-1996, ה"ח הממשלה 2436 136 (להלן: "דברי ההסבר להצעת החוק")]. לעניין הצורך בפיקוח מחירים, נכתב בדברי ההסבר להצעת החוק כדלהלן:

"בנוסף נדרש פיקוח על מחירי מוצרים אחדים בשל היותם מוצרים חיוניים ובסיסיים, ושלגביהם ישנה מדיניות חברתית של המדינה בפיקוח על מחיריהם, ועל מוצרים אשר יש בהם מחסור לפרק זמן מסוים ונחוץ לפקח על מחיריהם כדי לוודא שאלה לא יאמירו. יצוין כי הצורך בחוק המאפשר פיקוח על מחירים הינו גדול במיוחד במשק הישראלי שהוא משק קטן יחסית, ומאופיין במיעוט יחסי של יצרנים בחלק מן הענפים והמוצרים".

[שם, בעמ' 145].

7. העונש הקובע לצד העבירה בה הורשעה הנאשמת הוא **"מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, תשל"ז-1977"**. גובה הקנס שניתן להשית במקרה דנן עומד על קנס שעד 226,000 ₪. העונש העומד לצד העבירה בה הורשע הנאשם הוא **"לא קיים מעביד חובתו כאמור בסעיף קטן (א) ונעברה עבירה לפי חוק זה, דינו - מאסר שנה"**.

8. לשם קביעת מתחם הענישה ההולם יש להתחשב בסוג העסק, במספר המצרכים שנמכרו וכן במידת החריגה מהמחיר הקובע.

הנאשמת מכרה בחנות במהלך עיסוקה, תשעה מצרכים במחיר העולה על המחיר הקובע. מצרך אחד, חבילה של 18 יחידות ביצים בגודל M, נמכר בהפקעה של כ- 37% מהמחיר הקובע; שני מצרכים, שמנת מתוקה 38% שומן; קרטון 250 מ"ל של חברת תנובה וקרטון 250 גרם של חברת טרה, נמכרו בהפקעה של כ- 6% מהמחיר הקובע; מצרך אחד, חבילת 250 גרם גבינה לבנה 5% שומן, נמכר בהפקעה של כ- 3% מהמחיר הקובע; שלושה מצרכים, קרטון 250 מ"ל שמנת מתוקה 38% שומן של חברת יטבתה, ליטר חלב בקרטון עם פקק 3% שומן וגביע 200 מ"ל שמנת חמוצה 15% שומן, נמכר בהפקעה של כ- 0.8% מהמחיר הקובע; מצרך אחד, חבילת 100 גרם חמאה, נמכר בהפקעה של כ- 0.7% מהמחיר הקובע; ומצרך נוסף, גביע אשל, נמכר בהפקעה של כ- 0.6% מהמחיר הקובע.

הנאשם, הבעלים של הנאשמת, לא מילא את חובתו על פי חוק ולא פיקח למניעת מכירת המצרכים במחירים האמור.

מדובר באירוע חד-פעמי, ביקורת יחידה שנערכה בנאשמת; ומנגד מדובר בתשעה מוצרים שנמכרו במחיר מופקע. עוד יש לשקול את העובדה כי הנאשמת היא מכולת שכונתית אשר הפקיעה מחירים ואין מדובר בסניף של אחת מרשתות המזון הגדולות. רשתות המזון רוכשות מוצרים מפוקחים בהיקף גדול יותר ומשכך במחיר נמוך יותר; שעה



שרשת מזון מפקיעה מחירים, רווח גדול יותר נכנס לכיסה. זאת ועוד - רשת מזון מגיעה לקהל לקוחות גדול יותר ופוגעת על כן במספר רב יותר של צרכנים, על כן בעבירה שנעברה על ידי רשת מזון יש פגיעה משמעותית יותר בערכים המוגנים. במהלך הביקורת נמכרו תשעה מוצרים בחריגה מהמחיר הקובע, רוב המוצרים נמכרו במחירי הפקעה מינוריים יחסית - חמישה מוצרים בהפקעה של כ- 0.6%-0.8 מהמחיר הקובע. עם זאת, מוצר אחד, אריזה של 18 יחידות ביצים גודל M, נמכר בחריגה משמעותית של כ- 37% מהמחיר הקובע.

מדובר בעבירה אשר המניע לביצועה הוא כלכלי, ועל כן, יש ליתן משקל גבוה יותר לשיקול ההרתעה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם. לעניין קביעת המתחם בעניינו של הנאשם, יש לשקול את מידת הפליליות שלו; בשים לב כי העבירה בה הורשע היא מסוג אחריות קפידה, כאשר לטענתו הוא לא ידע על השינוי שנערך בצו הפיקוח ועל כן נותרו המחירים שלא בהתאם למחיר הקובע.

במקרה דנן, מדובר בפגיעה ברף חומרה נמוך-בינוני של הערכים המוגנים.

9. **מתחם הענישה ההולם את מעשי הנאשמים שניהם נע בין 5,000 ₪ ועד 22,000 ₪ לצד זאת יש להשית חתימה על התחייבות להימנע בעתיד מביצוע עבירה.**

הנאשם הורשע בעבירה של אי מילוי חובת פיקוח, בהיותו הבעלים והמנהל של הנאשמת 1. אין להקל ראש בעבירה זו. בנסיבות העניין, ומשמדובר במכולת שכונתית אשר מנוהלת באופן ישיר ומידי על ידי הנאשם, יש לקבוע מתחם ענישה הולם שיהא בו כדי להרתיע מי שמנהלים חנויות מכולת באמצעות חברה בע"מ. לאורו של שיקול זה, חרף העובדה שהנאשם הורשע בעבירה חמורה פחות מזו של הנאשמת, נקבע בעניינו מתחם ענישה זהה למתחם בעניינה של הנאשמת.

10. הענישה הנוהגת בעבירות אלה, מגוונת היא. נראה כי מידת הענישה תלויה בכמות המצרכים שנמכרו ובגובה ההפקעה. כאן אציין כי יגעתי ולא מצאתי פסיקה התומכת במתחם הענישה אותו ביקש התובע לקבוע.

בת"פ (פ"ת) 54150-05-17 **מדינת ישראל נ' אלמר עזר** (14.11.2017) נידון הנאשם לקנס בסך 20,000 ₪ והתחייבות, וזאת בגין שני תיקים שיחסו לו עבירות דומות. בכתב האישום הראשון מדובר היה בארבעה מצרכים באחוזי הפקעה שבין 3-7 אחוזים, בכתב האישום השני מדובר היה בשני מצרכים שנמכרו במחיר מופקע בגובה של כ- 17%; בת"פ (ק"ג) 14947-04-17 **מדינת ישראל נ' אפרים עשורי** (8.11.2017) נידון הנאשם לקנס בסך 8,000 ₪ והתחייבות, וזאת בגין מכירה של ארבעה מוצרים כאשר ההפקעה המקסימאלית עמדה על 30%; בת"פ (ראשל"צ) 59322-03-17 **מדינת ישראל נ' משה טטיקשוילי** (24.9.2017) נידון הנאשם לקנס בסך 15,000 ₪ והתחייבות, וזאת בגין מכירה של שני מצרכים בהפקעה של כ- 30% וכ- 66% מהמחיר המפוקח; בת"פ (ראשל"צ) 28207-05-17 **מדינת ישראל נ' רפאל לוי** (20.7.2017) נידון הנאשם לקנס בסך 15,000 ₪ והתחייבות, וזאת בגין מכירה של שישה מוצרים באחוזי הפקעה שבין 3-12 אחוזים; בת"פ (ק"ג) 57548-01-17 **מדינת ישראל נ' אבי בטש** (17.5.2017) נידון הנאשם לקנס בסך 10,000 ₪ והתחייבות, וזאת בגין מכירה של ארבעה מוצרים כאשר ההפקעה המקסימאלית



עמדה על 25%; בת"פ 34083-02-17 (ראשל"צ) **מדינת ישראל נ' שמעון טרבלסי** (15.5.2017) נידון הנאשם לקנס בסך 4,000 ₪ והתחייבות, וזאת בגין מכירה של חמישה מצרכים באחוזי הפקעה שבין 2-14 אחוזים; בת"פ (ת"א) 13409-03-16 **מדינת ישראל נ' יריב יחזקאל פלח** (6.9.2016) נידון נאשם לקנס בסך 10,000 ₪ והתחייבות, וזאת בגין מכירה של שלושה מצרכים בהפקעה של כ- 26%, 45% ו- 66%; בת"פ (ב"ש) 35186-04-16 **מדינת ישראל נ' מיכל יהודה** (3.7.2016) נידונה הנאשמת לקנס בסך 3,000 ₪ והתחייבות, וזאת בגין מכירה של חמישה מצרכים בהפקעה של כ- 2%, 3%, 5%, 9% ו- 14%; בת"פ (ב"ש) 35139-04-16 **מדינת ישראל נ' מקסים ירנסקי** (3.7.2017) נידון הנאשם לקנס בסך 5,000 ₪ והתחייבות, וזאת בגין מכירה של שישה מצרכים בהפקעה של כ- 1%, 9%, 13%, 14%, 16% ו- 18%; בת"פ (ב"ש) 37105-06-15 **מדינת ישראל נ' יעקב בוטראשולי** (15.5.2016) נידון הנאשם לקנס בסך 3,000 ₪ והתחייבות, וזאת בגין מכירה של שלושה מצרכים בהפקעה של כ- 2%, 3% ו- 21%; בת"פ (צפת) 21868-04-12 **מדינת ישראל נ' פואד עלם** (10.12.2013) נידון הנאשם לקנס בסך 2,000 ₪ והתחייבות, וזאת בגין הרשעתו בעבירה של אי מילוי חובת הפיקוח כאשר בעסקו נמכרו שישה מצרכים במחיר העולה על המחיר הקובע.

בת"פ (י-ם) 57534-01-17 **מדינת ישראל נ' המשועבדים בע"מ ואח'** (14.5.2017) נידונה הנאשמת 2 לקנס בסך 7,000 ₪ והתחייבות, וזאת בגין מכירה של ארבעה מצרכים בהפקעה של כ- 3%, 51%, 68% ו- 163%. מדובר בתיק בו מכירת המצרכים הייתה במחיר החורג באופן משמעותי מהמחיר הקובע.

11. לעניין עונשם האפקטיבי של הנאשמים, בתוך מתחם הענישה שנקבע, יש לשקול לקולה את ההודאה באשמה ולקיחת האחריות. הנאשמים הורשעו לאחר הודאת ב"כ הנאשמים בשמם בעובדות כתב האישום, זאת ללא שהיה בידיהם הסדר טיעון דיוני או לעניין העונש. עוד יש לשקול לקולה את העובדה כי הם נעדרו עבר פלילי.

הנאשם מכהן אף כיום כמנהלה של הנאשמת ומצבו הבריאותי קשה - הוא סובל ממחלת ניוון שרירים. הנאשמת עדיין פעילה כיום; על כן, לאור שיקולי ההרתעה, יש להשית עליה קנס משמעותי שאיננו בתחתית המתחם. באשר לנאשם, לאור מצבו הרפואי ושאר השיקולים לקולה, יש לגזור עונשו בתחתית המתחם שנקבע.

לאור כלל האמור לעיל אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

הנאשמת

- א. קנס בסך 8,000 ₪. הקנס ישולם עד ולא יאוחר מיום 5.5.2018.
- ב. חתימה על התחייבות על סך 20,000 ₪ למשך שנתיים, לפיה תימנע הנאשמת מלבצע עבירות על חוק פיקוח על מצרכים ושירותים.
- ג. ההתחייבות תיחתם על ידי מורשה חתימה בנאשמת, בצירוף חותמת, ובאישור ב"כ הנאשמת כי מדובר בחתימה שיש בה כדי לחייב את הנאשמת, זאת בתוך 45 ימים מיום קבלת גזר הדין בכתובת בא כוחה.



לא תיחתם ההתחייבות במועד, תישא הנאשמת בקנס בסך 500 ₪ בגין כל יום איחור. הקנס לא יעלה על 4,000 ₪.

הנאשם

א. קנס בסך 6,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 4 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 5.5.2018.

ב. חתימה על התחייבות על סך 15,000 ₪ למשך שנתיים, לפיה ימנע הנאשם מלבצע עבירות על חוק פיקוח על מצרכים ושירותים. לא תיחתם ההתחייבות תוך 45 ימים מיום קבלת גזר הדין במשרדי בא כוחו, יישא הנאשם במאסר בן שבועיים תחת ההתחייבות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

המזכירות תמציא העתק גזר הדין לב"כ הצדדים במסירות אישיות.

ניתן היום, כ"ב שבט תשע"ח, 07 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.